

מסורת הש"ס

משום הכי תורו. שהם היו מוכרין
החורה דר' טרפון שהרי אפי' לרבנן
לדידהו נמי מהני הרחבת זמן החורה
ורשעי קשורי משי שקורין גידולי"ש:

(א) [לעיל מנ: ג:] (א) ירמיה
בב"ב וכו' נבכרת מנ:
ונשבת נ: טנ: טו: ששית: מ:
הא: הלולן ח: טו:
ע: וירא נבאלתמ[ו]:
(ג) [מנ"ק וירא נבאלתמ:
ליהר כר כספא] (ד) [ז"ל ר'
יהודה:] (ה) [לעיל מ:ו]:
(ו) [לעיל ג: ו:] (ז) [טס:]
(ח) מטות ג: ט כתיבת סד:
(ט) קדושין ט: לקמן ל:
מסות ט: כ"ג קטו:
ויסודע געטין סד:]:

ואין נהנין בהרחת זמן
לעולם חזורים: אמאי חזרו:
דאי טעו אינהו נהדרו בהו:
וזינמא אחריתי דלאמר'י בסמוך והשתא פריך דע"כ מיירי
בהדיוט מוכר מדתלי תגר בהדיוט
דטעמא דיעד ומחיל לא שייך
אלא במוכר ודאי' ומחיל דמיירי
בהדיוט שמוכר ציוקר ומתלחט
לוקח דילמא מיירי בהדיוט שמוכר
כוול ומתלחט דהשתא הוי דומיל דתגר
וי"ל דלונאה משמע כלל ענין
זין שהוא מלחט זין שהוא מתלחט:
הכל

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

והתנן כשם שאונאה להדיה כן אונאה להגר. פירוש לפוקי
מר' יהודה דלמר תגר אין לו אונאה כשמוכר כוול לפי
שהוא בקי ואחולי אמיל ליה והאי דזבני' הכי משום דלתרמי ליה
זינמא אחריתי דלאמר'י בסמוך והשתא פריך דע"כ מיירי
בהדיוט מוכר מדתלי תגר בהדיוט
דטעמא דיעד ומחיל לא שייך
אלא במוכר ודאי' ומחיל דמיירי
בהדיוט שמוכר ציוקר ומתלחט
לוקח דילמא מיירי בהדיוט שמוכר
כוול ומתלחט דהשתא הוי דומיל דתגר
וי"ל דלונאה משמע כלל ענין
זין שהוא מלחט זין שהוא מתלחט:
הכל

עין משפט
נר מצוה

על מנת שאין לך עליו
אונאה. על מנת שמן
לך עליו דין אונאה למכור
לך חסן זה. רב אמר
יש לו עליו אונאה.
דמשה על של משה
הוא כל מוט ובחובות
19. על מנת שאין
לך עליו שאר. ממן.
ועוד. השמש. הרי זו
מקודשת ותנאו בטל.
הלן אלם מתנן על
נת שבחובו חבורה ומשי
קדשו המעשה מעשה
יהמלי כמתן דליה. וזו
דמעשה כלל מתן דמי
ורבננ' ר'ב ר'ב. ברבי
שבכומן. שאר ובכומן
ובכומן. ד. לענין המתלחט
היה מתן קום אלם עונה
לגמל נטפס הולא כל
אחריתו למחלה והוזמן
ט. ענת תמשי מיהו
היה לעמל נטפס הולא
ורבננ' ר'ב ר'ב. תנאו
קיים. הקדושין קדושין יש
לה עליו עונה אלם כלל לא שאר
בכומן וט.

תורה אור השלם
1 וכו' תמוכר מוכר
ח מוכר או קבה מיד
עמיתך אל תונא איש את
אחיו. ויקרא כ: ה'

גרוה הר"ח
(ב) גה' וי טעיה אל כלל
ולוח ו' מתקן:

גליון הש"ס
נב' איני יודע כי שנה.
יתמות לך פ' ע"כ וכו':

לעני רש"י
בבבבב. ימורה. עובד.
טס המעשה לחביהו.

רבינו הגנאל

מקח עד כדי שיראה
לביקאים ומוכר לעולם
חזרו ומכשה החתה
גברא דהיה נקיט ורבינ'
לזבני וכו' פ'י ורשבי
מרגליות. והוא הדין
נקיט כיפ פ'י כיפי
סוכותין דינן שיה. רבא
והו חסדא שויתן שוין
כי זה ששנו בבבבב'
שחית קנה ומחירי אונאה
בלוקח מן התגר אבל
בלוקח מבעל הבית מן תן
ביתו אין לו לקנה
כגון אונאה למוכר לא:
יכל הלוקח לטעון על
בעל הבית שסבר סכלי
תפשישו ולומר לו תן לי
מה שאינתי דאמר'י בני
תפשישתיה דאינשי יקרי'
עליה וא לא רהו יתבי'
ליה דמי יתיורי לא הוה
מזבין להו. מיהא שמשעין
מהני תרי עובדי עובדא
דורשני ועובדא רבינ'
דירעו אונאה למוכר להו
דאייהו קמה דבבבב' והו'
דבתי הכי קפו על חבתינו
[וענין] טענתיהו טענה
ולא רחאום אלם ספני
שקנו מבעל הבית ולא
יכלו למוכר להו ידעיתו
ומחיליהו אלא אם פירש
לו שחפץ זה איני שיה
את המוסר הללו ורעה
ויקבל אן לו לחזור והוא
הדין למוכר והני מילי
כדבי שיראה לתגר או
לקרובי לכהו. והני מילי
מבעל הבית המוכר סכלי
תפשישו אבל בעל הבית

בכדריי"ש. נגדי קנוס העומדים
לימכר: ברתנ' ר' יהודה אומר
אין אונאה לתגר. לקמיה מפרש לה:
מי שחולט עליו. מי שנחלטה: טן
לו מעוסי. אם נחלטה לוקח: גב'
דאי ככר רחמנא מוכר. שהוא מוחזר
בכל מונו: דקים ליה בזבניתיה. כמה
תנן בה ובמוד הוא עושה: זכנס
קנייה. אם לקחת חפץ המתקיים
שכר הוא אלך שלא הולאה המעות
כליאה והרי הוא מתקיים לך: זבין
אובדי. מוכרת חפץ שלך הרי אמתה
נפסק שיכלו המעות כליאה: ספסר.
קונה ומוכר מיד תמיד: מידע ידע
וזבניתיה כמה שוא. שהרי לא שהה
זין קנייתה למכירתה: טפסי' חסוס
מדי אונאה חוזר. אם נחלטה דחייזו
תליין בך ומקטו לו שחזור: הניא
כוותיה דרכ נתמן. דלפי' כדרי אונאה
אינו חוזר בו ואין מחזירין לו אונאה
מדתלי טעמא מפני שהוא בקי כגון
ספסר: קפני רעה. דידי על העליונה:
בריי"ש. נדרבי נתן: לא קפני רעה.
אלא על כרחו קנה ומחיר לו
אונאה: מפני קפני לוקח. היכא
דנחלטה לוקח קפני דידי על העליונה
דקתמי תן לי מעותי: בריי"ש.
גרי' יהודה הנשיא: קפני מוכר.
היכא דנחלטה לוקח מוכר הוא דידי על
העליונה אלם לא אם נחלטה לוקח לא:
אונאה. זו משנתנו זו: ופני נמי
בבריי"ש. גרי' נתן רעה. ובלוקח
ומוכר הוא דלפני: דיקא נמי.
דמתניתין במוכר נמי ס"ל הכי ומפרש
ללוקח ולא פירש למוכר: לימא רב
דלמר כר' מאיר. דלמר מתנה על
מה שכתבו בתורה תנאו בטל אפי'
דכבר שנמנון: ר' יהודה אומר
נדרב שנמנון. כגון שאר וכסות
ניתן למחלה והכי מתלה אלם עונה
שהיא לער הגוף לא ניתן למחלה:
מי

רבינו הגנאל (הספד)
אמר רב תנן ספסר שנינו
תניא כותית' ר' יהודה
אומר תגר אין לו אונאה
כפני שיראה כפי. פי' אמרי
ידע ומחל משום דאיתרמי
ליה זכיתא אחריי ובעי
למיכבה: בתננ' אתו
הלוקח ואחד המוכר יש
לתן אונאה. תרי וכו'
חכריו ספסר לעמיתך או
קנה מיד עמיתך. וכו'
תכריו ספסר אל תונא אין
לי אלא שנחלטה לוקח
תנאה מוכר מנין תיל'
או קנה ואיצטר"ך וכו'
ופשוטה היא. מי שהוטל
עליו ידו על העליונה כי
איחמר על מנת שאין לך
עלי אונאה רב אמר יש
לו עליו אונאה ושמואל
אמר אין לו עליו אונאה.
לימא רב דאמר כר' מאיר
דסבר כל המתנה על מה
שכתוב בחבורה תנאו בטל.
ושמואל דאמר כר' יהודה
דאמר ברבי שבכומן תנאו
קיים. דתניא האומר לאשת
היה את מקדשת לי על
מנת שאין לך עליו שאר
ר' יהודה עד כאן לא אמר ר'

עליו אונאה רב אמר יש לו
ושמואל דאמר כרבי יהודה
שאר כסות ועונה הרי זו
קיים אמר לך רב אנא דאמרי אפי'
לר' יהודה עד כאן לא אמר ר' יהודה התם אלא ידידעה וקא מתלה
אבל

עליו אונאה רב אמר יש לו
ושמואל דאמר כרבי יהודה
שאר כסות ועונה הרי זו
קיים אמר לך רב אנא דאמרי אפי'
לר' יהודה עד כאן לא אמר ר' יהודה התם אלא ידידעה וקא מתלה
אבל

כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו בטל וכו'. אמר רב אנא דאמרי אפי' לר' יהודה עד כאן לא אמר ר' יהודה התם אלא ידידעה וקא מתלה אבל

